

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ХОРОВОЇ МУЗИКИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (Мистецтво:музичне мистецтво)»

Другого рівня вищої освіти

за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
спеціалізації №14.13 (Мистецтво:музичне мистецтво)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Освітня кваліфікація: Магістр освіти

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від “5” березня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія музики та практичні основи виконавства
Викладач	Серганюк Любов Іванівна
Контактний телефон викладача	+38(067) 7932032
E-mail викладача	liubov.serhaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до лекційних та практичних занять із курсу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс «**Практичні основи вокально - хорового виконавства та історія музики**» є невід'ємною складовою професійної підготовки студентів спеціальності Середня освіта (Музичне мистецтво). Як складова частина музикознавчої освіти цей освітній компонент сприяє розвитку у студентів художньо-історичного мислення, широкого гуманітарного підходу до предмету вивчення, розуміння художньої специфіки музичного мистецтва, його місця в загальному суспільному процесі. Разом з тим ми повинні мати на увазі органічну вкоріненість музичної культури у загальний контекст людського буття: а) духовно-культурного (історія літератури, театру, живопису, філософських та естетичних вчень); б) соціального, політичного.

Історія музичної культури має свої неповторні традиції, що склалися на ґрунті національно-художнього мислення. Складність і протиріччя суспільних умов у різні історичні періоди обумовили шляхи розвитку музичних національних шкіл.

Курс «**Практичні основи вокально - хорового виконавства та історія музики**» розподіляється на розглядання історичних шляхів розвитку світової та української музичної культури.

Курс побудовано за історико-монографічним принципом. Вибір музичних творів, що включені до програми, зумовлений їх історичним значенням, яскравістю художньо-образного змісту та стильових властивостей.

Виходячи з цього історія музики має розглядатися в аспекті формування та історичного функціонування художніх напрямків та стилів: ренесансний гуманізм, бароко, класицизм тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є характеристика основних напрямів і жанрів хорової літератури; аналіз хорової творчості провідних композиторів минулого і сучасності; ознайомлення студентів з хоровими обробками народних пісень українськими і сучасними світовими композиторами; виявлення ролі пісенного фольклору та особливості його втілення в різних жанрах хорової музики (оперні хори, кантати та ін.), накопичення теоретичного досвіду у галузі хорового мистецтва та хорової культури, формування професійних навичок, знань з історії диригентського виконавства, накопичення слухового досвіду шляхом прослуховування та теоретичного аналізу аудіо записів кращих взірців та колективів вітчизняного та світового масштабу. Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни **«Практичні основи вокально - хорового виконавства та історія музики»** складена відповідно до освітньо-професійної програми 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Міждисциплінарні зв'язки: предмет **«Практичні основи вокально - хорового виконавства та історія музики»** є сполучною ланкою між теоретичною базою музикознавства, хорової літератури та практичними знаннями історії світової культури. та тісно пов'язана з іншими учбовими дисциплінами, які виявляють специфіку історичного процесу культури, «Історія української культури», «Музичне краєзнавство», «Методика аналізу творів», «Основи естетики», «Філософія мистецтв».

Розташування матеріалу координується з іншими предметами музично-теоретичного циклу. Зміст курсу невіддільний від досліджуваного паралельно курсу історії вокально – хорового виконавства, диригування, основ диригентської сценічної культури та хорової літератури тощо. Мета викладання дисципліни - дати студентам знання про специфіку функціонування і розвитку музичної хорової культури, еволюцію основних музично – хорових жанрів і навчити використовувати здобуті знання у виконавській і педагогічній практиці, що має важливе значення в системі їх загальної мистецької підготовки. У ході занять студенти повинні скласти уявлення про найважливіші події і явища хорової культури, а також освоїти основні поняття і терміни хорового музичного мистецтва. Мета курсу - розширити і професійно загострити тематику теоретичної та методичної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. Відповідно до цього мета предмету полягає у вихованні національно свідомої гармонійної особистості зі сформованими базовими елементами художнього мислення та навичками професійної музичної освіти. В результаті вивчення предмету здобувач повинен знати основні жанри та форми музики, властиві різним стилістичним напрямам; вміти аналізувати прийоми музичного письма і вокальні, хорові, інструментальні особливості твору, що розкривають його змістовну і образно-емоційну сутність.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методична підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва до практичної роботи в закладах загальної середньої освіти, майбутнього викладача музичного мистецтва до практичної роботи в закладах вищої освіти, формування професійної компетентності вчителя і викладача спроможного розв'язувати актуальні проблеми художньо-естетичного виховання молоді; дати студентам знання про специфіку функціонування і розвитку музичної культури, еволюцію основних музичних жанрів і навчити використовувати здобуті знання у дослідницькій і педагогічній практиці, що має важливе значення в системі їх загальної гуманітарної підготовки. У ході занять студенти повинні скласти уявлення про найважливіші події і явища музичної культури, а також освоїти основні поняття і терміни музичного мистецтва.

Основними цілями вивчення дисципліни є:

- закріплення та у спеціальному напрямку поглиблення відомостей та знань, котрі набуті під час вивчення музичного мистецтва;
- аналізування музикознавчої літератури та методичних посібників;
- ознайомлення із різними хоровими стилями та жанрами;
- ознайомлення з різними методологічними орієнтирами у роботі диригента;
- навчити користуватись різними методиками вивчення музики;
- навчити формувати професійний інтерес у майбутнього вчителя до вивчення зарубіжної музики та надбань композиторської діяльності XX - XXI ст.;
- ознайомити студентів із систематизованими знаннями в галузі зарубіжної музики;
- підготувати спеціалістів до викладання дисциплін музичного мистецтва в закладах освіти та практичної діяльності. ознайомити студентів з історією музичної культури, її провідними напрямками та стилями, етапами розвитку, починаючи з архаїчних форм до специфічних музичних явищ нового і новітнього часу;
- виховати розуміння закономірностей музично-історичного процесу;
- розуміння культурно-типологічних характеристик музичного мистецтва, діалектики розвитку основних культурно-історичних традицій та музичної стилістики;
- розвинути художньо-історичне мислення студентів;
- показати соціально-політичну обумовленість музично-історичного руху;
- підвищення загальноосвітнього і культурного рівня; у теоретичному узагальненні історичного досвіду музичної творчості, виконавства та педагогіки;
- ознайомлення з найбільш видатною музикознавчою літературою, що представляє різні стилі мистецтва;
- освоєння складних проблем вокально-хорової педагогіки і методики роботи з хором;
- формування вміння усвідомлено та емоційно слухати музику, розширити музичний світогляд, закласти основи музичного смаку і системи естетичних цінностей, створивши тим самим передумови для подальшої мистецької самоосвіти студента;
- виховання любові і поваги до українського музичного мистецтва в усіх його історико-стильових та жанрових виявах; формування уявлення про своєрідність національного музичного мистецтва;
- надання студентові комплекс інформаційних та понятійних знань, що виступають засобом пізнання та складають основу музично-теоретичних і музично-історичних уявлень про музику;
- виховання в студентів спеціальні уміння: сформувати у них початкові навички аналізу музичних творів та уміння викладати свої думки і враження про ті чи інші явища музичного мистецтва.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі середньої освіти у процесі навчання основ музичного мистецтва, художньої культури, теорії і практики художньо-творчого розвитку учнів, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в базових закладах освіти.

ФК 4. Здатність інтегрувати складні професійні вміння гри на музичних інструментах, співу, диригування музичними та хореографічними шкільними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію)

ФК 7. Здатність стисло викладати власні судження та відтворювати їх аргументовано і грамотно у письмовій формі; здатність самостійно опрацьовувати науково-методичну та музикознавчу літературу та застосовувати їх у власній практичній діяльності

ФК 12. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності; створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

ФК 14. Здатність до оволодіння новими знаннями в галузі мистецької освіти, вміння застосовувати сучасні педагогічні технології в навчальному процесі; демонструвати глибокі та системні знання у галузі музичного мистецтва, до розуміння принципів методів та форм проведення занять з музичних дисциплін, керівництва художньо-естетичним розвитком учнів.

ФК 15. Здатність демонструвати високий рівень виконавської майстерності та спроможність до вирішення основних проблем практичної діяльності в репетиційній, педагогічній та творчій роботі; здатність до художньо-музичної взаємодії в колективній роботі.

ФК 16. Здатність організовувати освітній процес на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, до розуміння основних проблем сучасної мистецької освіти й виконавства в Україні та пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу в спеціалізованих закладах мистецької освіти.

РН 3. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на музичних інструментах, постановки голосу та техніки диригування.

РН 11. Вміння аранжувати вокально-інструментальні твори для будь-якого складу хору; створювати обробки народних пісень для будь-якого складу хору способом гармонізації; виконувати хорові твори на інструменті.

РН 13. Знання специфіки хорового колективу: вікових особливостей і вокально-технічних можливостей різних хорових складів; елементів вокально-хорової техніки, сутності, структуру й особливості вокально-хорової роботи та керування хоровим колективом необхідному для володіння ними в обраній професії.

РН 14. Вміння аналізувати вокальні твори, що вивчаються, з музично-теоретичної та вокально-художньої сторін; знання основи вокальної педагогіки й методики виховання голосу; вміння використовувати динамічні та агогічні відтінки у вокальному звуці, мати навички співу в ансамблі (дует, тріо і т.д.); практично застосовувати навик правильного вокального дихання, інші вокально-технічні навички.

РН 16. Знання репертуару, необхідного для музичного та художньо-пізнавального розвитку інструменталіста; композиторських, виконавських стилів, жанрів світової музичної літератури; специфіки гри на інструменті; знання методики поетапного вивчення твору; особливостей роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою; вміння застосовувати набуті творчо виконавські навички у педагогічній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	90
практичні	34
самостійна робота	124

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1-11	014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)	Перший-другий	нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Музика в житті людини. Зміст музичних творів. Основні види і жанри музичного мистецтва (пісня, танець, марш). Виразові засоби в музиці. Куплетна форма. Народна пісня. Календарно-обрядові пісні.	2		1
Тема 2. Зимовий цикл пісень (колядки, щедрівки, Вертеп, пісні до Святого Миколая, новорічні пісні, пісні-ігри). Весняний цикл пісень (веснянки, гаївки, гагілки, маївки, пісні-ігри). Весняний цикл пісень духовного змісту (страсні та великодні пісні).	2		2
Тема 3. Літній цикл пісень (русальні, купальські, петрівчані). Осінній цикл пісень (пісні-зажинки, обжинкові, дожинки).	2	2	1

Тема 4 Родинно-обрядові пісні (весільні, хрестинні). Родинно-обрядові пісні (плачі, голосіння, тризна). Родинно-побутові пісні, колискові. Пісні М.Чурай. Ігрові, дитячі пісні. Ліричні та жартівливі пісні.	2		2
Тема 5. Пісні літературного походження. Пісні-романси. Думи та історичні пісні. Козацькі, бурлацькі, рекрутські, солдатські, чумацькі пісні. Пісні визвольної боротьби, революційні пісні УСС, УПА. Українські національні гімни: «Ще не вмерла України», «Боже великий єдиний», «Ой у лузі червона калина».	2	2	1
Тема 6 Музична культура первісного суспільства і ранніх рабовласницьких держав. Музична культура античності.	2		2
Тема 7. Музична культура і мистецтво середньовіччя (V-XIII ст.). Музичне мистецтво Ренесансу (XIV-XVI ст.)	2	2	2
Тема 8. Історичні етапи розвитку музичного мистецтва. Становлення музичного мистецтва. Григоріанський спів. Музика в епоху Відродження в Західній та центральній Європі. Музика в епоху Просвітництва. Художні стилі: класицизм, бароко, рококо	2		2
Тема 9 Стиль бароко. Творчість Г.Генделя. Ораторія як найвище художнє досягнення Г.Ф.Генделя.	4	2	2
11 семестр Тема 10. Музична культура XVII ст. І.С.Бах. Життя і творчість. Історичне значення творчості І.С.Баха. Німецький протестантизм та світогляд Баха. Естетичні принципи та особливості його музичного стилю. Жанрова універсальність творчості. Духовна музика.	2		1
Тема 11. Й.С.Бах. Органна музика (Токата і фуга d-moll, хоральні прелюдії). 4. Й.С.Бах. Клавірні сюїти, партити (сюїта c-moll). Поліфонічні клавірні твори: дво-, триголосні інвенції, прелюдії і фуги “Добре темперованого клавіру” (прелюдія і фуга c-moll і решта на вибір). Старовинна інструментальна сюїта Французька сюїта G-dur; Англійська сюїта a-moll; Партита №6 e-moll). Меса сі мінор	2	2	2

Тема 12. Музична культура XVIII століття. Класицизм в музиці. Формування жанру опери-буффа (Дж.Перголезі, Дж.Паїзіелло, Д.Чімароза). Формування високорозвинених національних музичних культур. Творчість А. Вівальді, А. Кореллі, Ж. Б. Люлі, Рамо та Куперена	2		1
Тема 13. Віденська класична школа, її представники. Й.Гайдн: життя і творчість (фрагменти зі симфоній «Дитяча», «Прощальна», ораторія. Музично-художня концепція ораторії «Пори року». «Лондонські симфонії» як кульмінація розвитку жанру в творчості композитора.	2	2	2
Тема 14. Сонатно-симфонічний цикл, сонатна форма (повторення). Соната D-dur Й.Гайдна. Симфонія № 103, Es-dur «З тремоло литавр».	2		2
Тема 15. В.А.Моцарт. Життя і творчість. Філософська глибина музики В.А.Моцарта. Тема 22. В.А.Моцарт. Еволюція оперних та симфонічних жанрів у його творчості. «Маленька нічна серенада», «Чарівна флейта», «Реквієм», Соната № 11, A-dur, .Симфонія № 40, g-moll. Опера «Весілля Фігаро».	2	2	2
Тема 16. Останній представник епохи класицизму - Л. ван Бетховен. Соната №8, c-moll. Увертюра «Егмонт», фрагмент фіналу симфонії № 9. Симфонія №5, c-moll .	4	2	2
Тема 17. Романтизм в музиці. Ф.Шуберт - перший композитор-романтик. Ф.Шуберт: життя і творчість. Фортепіанна музика. Вокальна творчість: пісні, балади, вокальні цикли, «Незакінчена симфонія» № 8. і принципи романтичної естетики. Ф.Мендельсон: життя і творчість. «Пісні без слів» для фортепіано. Концерт для скрипки з оркестром, e-moll; «Весільний марш» зі “Сну в літню ніч”.	2		1
Тема 18. «Карнавал» та «Крейслеріана» Р.Шумана як зразки особистого перетворення методу романтичної циклізації мініатюр. Р.Шуман: життя і творчість (“Життєві правила юного музиканта”). Вокальні твори. Фортепіанні цикли: “Дитячі сцени”, “Фантастичні п’єси”, Італійська музична культура. Дж.Россіні: короткий огляд життя і творчості. Опера «Севільський цирульник».	2		1

<p>111 семестр Тема 19. Г.Берліоз: життя і творчість. «Фантастична симфонія», С-dur. Ф. Шопен - засновник польської класичної музики. Мазурки, полонези, вальси – як високі зразки втілення національних танцювальних жанрів. Фрагменти балади і сонати. Танцювальні жанри: мазурки, полонези, вальси. Нетанцювальні жанри: прелюдії, етюдів, ноктюрнів</p>	2		2
<p>Тема 20. Ф.Ліст: життя і творчість та угорська музична культура. «Фауст–симфонія» «Данте–симфонія» та «Прелюди» як типові зразки лістовського літературно – філософського, узагальненого програмного симфонізму, романтичні риси інтонаційно–образної драматургії цих творів. Фрагменти творів: «Кампанела», етюдів, «Роки мандрівок», Концерт для фортепіано з оркестром, «Угорські рапсодії» для фортепіано №№ 2, 6 ; транскрипції і парафрази, Симфонічна поема «Прелюди».</p>	2	2	2
<p>Тема 21. Представник пізнього романтизму Р.Вагнер. Опера реформа. Увертюра «Тангейзер», Фрагменти з опери «Лоенгрін» Дж. Верді – класик італійської опери. Звертався до соціальних та філософських проблем у своїй творчості. Опері Дж.Верді. Уривки з опер «Ріголетто», «Травіатта», «Аїда».</p>	2		2
<p>Тема 22. Ж.Бізе як засновник французької реалістичної музичної драми. Оркестрова сюїта «Арлезіанка», опера «Кармен». Чеська класична композиторська школа. Б.Сметана, А.Дворжак. Норвезька класична композиторська школа та Е.Гріг як її засновник. Чеська класична композиторська школа. Б.Сметана, А.Дворжак. Б.Сметана «Влтава», «Слов'янські танці». А.Дворжак. Симфонія “З Нового Світу Норвезька класична композиторська школа та Е.Гріг як її засновник.Оркестрова сюїта «Пер Гюнт», Концерт для фортепіано з оркестром, a-moll.</p>	2	2	2

<p>Тема 23. Музична культура Західної Європи на рубежі XIX -XX століть. Музичний символізм та імпресіонізм. К.Дебюсі. М.Равель.</p> <p>Імпресіонізм в мистецтві і музиці. К.Дебюсі: життя і творчість.«24 прелюдії» для фортепіано, симфонічна музика. М.Равель: огляд творчості. «Болеро».</p>	2		2
<p>Тема 24. Австро-німецькій симфонізм порубіжжя XIX - XX століть. Й.Брамс, А.Брукнер, Р.Штраус, Г.Малер - персоніфіковані варіанти загальної пізньоромантичної естетико-художньої основи.</p> <p>Особливості, історія появи стилю “веризм” у італійській музиці XIX-XX ст. Творчість П. Маскан’ї та Р. Леонкавалло. Д. Пуччіні. «Богема», «Тоска», «Мадам Баттерфляй», триптих «Турандот».</p> <p>Оперна творчість Ріхарда Штрауса (1864-1949) - одного з найвидатніших представників німецької опери 1пол.ХХстоліття. «Саломея» (за О.Уальдом) і «Електра» (за Г.Гофмансталем).</p> <p>Соціально-історичні умови даного періоду. Основні філософсько-естетичні концепції (А.Шопенгауер, Ф.Ніцше, І.Тен, О.Конт, А.Бергсон та ін.) як заснування численних художніх напрямків: декаданс, символізм, експресіонізм, кубізм, футуризм, урбанізм та ін.</p> <p>Виникнення на рубежі століть нових європейських шкіл: іспанська музична культура рубежу XIX-XX ст. і М.де Фалья; фінська музична культура і Ян Сібеліус; угорська музична культура кінця XIX-1пол. ХХст. і Б.Барток.</p>	6	2	2
<p>Тема 25. Дж.Пуччіні: життя і творчість. Уривки з опер “Богема”, “Тоска”, “Мадам Баттерфляй”.</p> <p>Р.Штраус: огляд творчості. Симфонічна поема “Тіль Уленшпігель”.</p> <p>Ознайомлення з композиційними техніками ХХ століття: атональність, додекафонія, розширена тональність, алеаторика, сонористика, пуантилістика. Огляд творчості композиторів «нової віденської школи»(А.Шенберг, А.Верг, А.Веберн).</p> <p>К.Орф: огляд творчості. Система музичного виховання дітей. Сценічна кантата «Карміна Бурана».</p>	2	8	1
<p>Тема 26. Американська музична культура ХХ століття (мюзикл, спірічуелс, регтайм, блюз, джаз, диксиленд тощо). Дж.Гершвін: огляд творчості. «Рапсодія в стилі блюз».</p>	2		1

<p>1У семестр</p> <p>Тема 27 . Витоки української музичної культури (від найдавніших часів до IX ст.).</p> <p>Музична культура Середньовіччя (IX — перша половина XV ст.).</p> <p>Героїчний епос. Билини. Скомороше мистецтво. Скоморохи як характерний середньовічний тип мандрівного актора, музиканта, жонглера тощо.</p> <p>Становлення професійного музичного мистецтва в галузі церковного Богослужіння. Впливи греко-візантійської музики. Крюкова та кондакарна нотації.</p> <p>Музична культура другої половини XV — початку XVII ст. (ренесансно-гуманістичні тенденції). Виникнення дум та історичних пісень, розвиток лірики, балад, танцювального фольклору (козак, гопак та ін.); поява нового інструментарію (кобза, бандура, ліра). Виникнення рукописної книги монодичного співу – нотолінійного Ірмолою (з кінця XVI ст. Зародження багатоголосся.</p> <p>Музична культура XVII — першої половини XVIII ст. (Бароко). Кант як музично-поетичний пісенний жанр. Жанрові різновиди кантів (панегіричні, лірико-філософські, любовні, гумористичні та ін). Партесний концерт як вершинний етап розвитку партесного співу (М.Дилецький, С.Пекалицький). Тісний зв'язок партесного концерту з естетикою бароко. Значення «Граматики музикальної» М.Дилецького як теоретичної й практичної праці. Жанрова еволюція і виникнення на початку XVIII ст. драм на теми давньої історії («Владимир» Феофана Прокоповича), національно-визвольної боротьби українського народу («Милость Божія» невідомого автора).</p>	2		1
<p>Тема 28. Музична культура другої половини XVIII ст. (Класицизм). Втілення гайдамацької тематики в історичних піснях. Українська народна пісня в російському середовищі в записах В. Трутовського, М. Львова та І. Прача. Використання класичних стильових рис в обробці народної пісні. Зародження в межах духовного і світського канта жанру пісні-романсу (Г. Сковорода). Поява світської течії у професійній музиці (пісня-романс, інструментальна музика, опера). Хоровий духовний концерт у творчості М.Березовського, Д. Бортнянського, А. Веделя.</p>	2	2	1

<p>Тема 29. Музична культура XIX ст. (Романтизм). Значна роль театрів у розбудові національної культури. Діяльність Г.Квітки-Основ'яненка (Харків), І.Котляревського, М.Щепкіна (Полтава). Становлення української музичної фольклористики. Засвоєння досягнень класицистичної та романтичної європейської музики і поєднання цих традицій з українським фольклором.</p> <p>Зародження жанру національної опери у творчості І.Котляревського («Наталка Полтавка», «Москаль-чарівник»), Г.Квітки-Основ'яненка («Сватання на Гончарівці»). Становлення національної симфонії та інструментальної музики.</p>	2		2
<p>Тема 30. Українська музична культура 70–90-х років XIX ст. Диригентсько-виконавська діяльність М. Лисенка, М. Леонтовича, К. Стеценка. Виникнення в Україні першого стаціонарного національного театру під керівництвом М.Садовського. Основні напрямки теоретичного вивчення фольклору в працях П.Сокальського, М. Лисенка, І.Франка, О.Потебні, Ф.Колесси (питання генезису українського фольклору, суспільно-естетичної функції фольклору, дослідження жанрових особливостей (думи та інші жанри), стилістики, зокрема, ґрунтовне вивчення ритміки). Новий етап розвитку романтичної симфонії. М.Калачевський та його «Українська симфонія». Симфонія В. Сокальського.</p>	2		2
<p>Тема 31. Творчість М. Лисенка як новий етап розвитку національної музичної культури Нового часу. Новаторські риси у різних жанрах творчості. Героїко-патріотична ідея опери М. Лисенка «Тарас Бульба».</p>	2	2	2
<p>Тема 32. Шляхи розвитку української композиторської творчості в період національного самовизначення та відновлення державності (900-ті рр. – 1921 р.). Творчість М.Леонтовича як вершинне явище української музики.</p> <p>Хорова творчість К.Стеценка: жанрова палітра, стильові ознаки.</p> <p>Камерно-інструментальна та камерно-вокальна творчість Я.Степового. Хорова творчість О.Кошиця.</p>	4	2	2

<p>Тема 33. Українська музична культури 20-х рр.: стильові тенденції. Огляд української музики ХХ століття. В.Барвінський: життя і творчість. Фортепіанна та камерно-інструментальна музика, твори для дітей.</p> <p>Л.Ревуцький. Життя і творчість. Обробки українських народних пісень, збірка дитячих пісень “Сонечко”, фортепіанні твори, Симфонія № 2, e-moll. В.Косенко. Життя і творчість. «11 етюдів у формі старовинних танців» для фортепіано.</p> <p>Б. Лятошинський. Життя і творчість. Опера «Золотий обруч». Хори. Симфонія №3, h-moll.</p> <p>Творчість львівських композиторів середини ХХ століття (М.Колесса, А.Кос-Анатольський, Є.Козак).</p> <p>М.Колесса. Обробки українських народних пісень, симфонічні твори (“Українська сюїта”, “В горах”).</p> <p>Пісенно-хорова творчість А.Кос-Анатольського та Є Козака.</p>	2	2	1
<p>Тема 34. Огляд української музики другої половини ХХ століття («нова фольклорна хвиля»). М.Скорик. Життя і творчість. Фортепіанні твори («Коломийка», «Бурлеска»).</p> <p>М.Скорик. «Гуцульський триптих».</p> <p>Є.Станкович. Життя і творчість. Симфонічна музика, фрагменти з опери «Цвіт папороті».</p>	2		1
<p>Тема 35 Л.Дичко. Життя і творчість. Вокальні твори, церковна музика. Камерна кантата «Чотири пори року». «Червона калина». Літургії. Вокально-симфонічна творчість.</p>	2	2	2
ЗАГ.:	90	34	124

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості. Використовуються методи контролю, які сприяють підвищенню мотивації студентів – майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності, відповідно до специфіки фахової підготовки учителя музики та виконавця – співака.</p> <p>Методи контролю і самоконтролю спрямовані на перевірку рівня засвоєння студентами теоретичних знань. Методи усного контролю – індивідуальне чи фронтальне опитування, дискусія, письмового – тестування, контрольна чи самостійна робота, індивідуальні письмові завдання, тощо.</p> <p>Оцінювання проводиться за національною шкалою (від відмінно до незадовільно) та шкалою ЕСТ8 (від А до Г). Сума балів за всіма видами контролю та за всі види навчальної діяльності становить 100 за семестровий контроль. Залік – 50 практичне заняття – 50 – 1 семестр; екзамен -50, практичне заняття - 50 – другий семестр.</p> <p>Кількість балів за роботу студента під час практичних занять, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання наступних вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг виконання завдань; якість виконання завдань; самостійність виконання; творчий підхід до виконання завдань; ініціативність у навчальній діяльності.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>При виконанні контрольної роботи студент повинен продемонструвати вміння у сфері науково-дослідної діяльності, роботи з готовими матеріалами, уміння творчого й оригінального вирішити постановлені завдання.</p> <p>Контрольну роботу студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.</p> <p>Контрольна робота оцінюється від 1 до 10 балів.</p> <p>Письмова контрольна робота виконується на практичних заняттях. З переліком питань здобувач ознайомлюється за 10 днів до проведення контрольної роботи. Вони відповідають до матеріалу пройдених тем. Для заочної форми навчання перелік тем і питань до них оприлюднюється на навчальних платформах, де проводиться онлайн - форма занять із зазначенням терміну виконання. Роботи подаються як в друкованому варіанті, так і від руки.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	

<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту. Студент допускається до іспиту при умові виконання всіх завдань, що ставляться при вивченні програмного матеріалу, оцінюванням практичних та семінарських занять, виконаними контрольними роботами. Семестрова оцінка відображає сукупну суму балів з усіх видів навчальної програми.</p> <p>Поточний контроль на практичних заняттях включає систематичне виконання студентом різних видів індивідуальних завдань, спрямованих на поглиблення знань, отриманих на лекційних заняттях, отримання необхідних умінь і навичок для успішного проведення диригентської практики.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Підсумковий контроль оцінюється за такими видами: усне опитування (індивідуальне, фронтальне); практичний контроль, під час якого виявляються вміння та навички студентів, набуті під час практичної діяльності.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у формі заліку, екзамену, контрольної роботи, тестів, практичних занять.. Студент допускається до іспиту при умові виконання всіх вимог, що ставляться до вивчення програмного матеріалу: відповідні знання теоретичного матеріалу, розуміння методичних концепцій видатних вокальних педагогів минулого та розвитку вокальної педагогіки з позицій сучасності, виконаними індивідуальними та самостійними роботами.</p> <p>Поточний контроль на практичних заняттях включає систематичну перевірку виконання студентом різних видів індивідуальних завдань, спрямованих на поглиблення знань, отриманих на лекційних заняттях.</p> <p>Підсумковий контроль відбувається таким чином: усне опитування (індивідуальне, фронтальне), письмові завдання. Семестрова оцінка відображає сукупну суму балів з усіх видів навчальної програми.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Контрольна робота дозволяє студентам опанувати необхідними практичними навичками при вирішенні конкретних практичних завдань, розвитку навичок самостійної роботи й оволодіння методикою ведення наукових досліджень.

Метою виконання контрольної роботи є: закріплення, поглиблення і узагальнення знань, отриманих студентами під час набуття теоретичних і практичних навичок.

При виконанні контрольної роботи студент повинен продемонструвати вміння у сфері науково-дослідної діяльності, роботи з готовими матеріалами, уміння творчого й оригінального вирішити постановлені завдання.

Контрольну роботу студенти виконують самостійно протягом вивчення дисципліни з проведенням консультацій викладачем дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Контрольна робота оцінюється від 1 до 10 балів.

Предмет **«Історія хорової музики»** належить до циклу дисциплін спеціального спрямування і передбачає підготовку теоретико-методичної та наукової основи для виконавської та педагогічної діяльності студентів - майбутніх учителів музичного мистецтва, викладачів диригування, хормейстерів, керівників хорових колективів.

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням трьох письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-individ.-grafik.pdf>

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на освітніх платформах, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю № 2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні індивідуальних письмових робіт. Наприкінці курсу студенти мають можливість надати фідбек щодо якості викладання дисципліни

<https://forms.gle/tNVZEkRtJ6sQyAAR9> а також на сайті дистанційного навчання: <https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/c2202ddd86557eceb505>

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/> Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».

Ознайомитися із положенням можна за покликанням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

8. Рекомендована література

- 1 Александрова Н. Историко-культурологический аспект украинской хоровой традиции. Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник Одеської державної музичної академії м. А.В. Нежданової. – Одеса : Друкарський дім, 2007. – Вип. 8, кн.2. – С. 206-219.
- 2 Александрова Н. Передумови «діалогу культур» у сучасній українській музиці. Восток — Запад: культура и цивилизация: Материалы международного музыковедческого семинара и научно-практической конференции 2003 г. — Одесса: Астропринт, 2004. — С. 89-93.
- 3 Александрова Н. От жанрових номінацій к семантике жанра: о своеобразии музыковедческого дискурса // Культурологические проблемы музыкальной украинистики: Сб. статей. Вип. 2. Ч.1. — Одеса, 1997. — С. 71-79.
- 4 Антонович М. Станіслав Людкевич: композитор, музиколог. Львів : ВМІ імені М. Лисенка, 1999. 60 с.
- 5 Антонюк В. Українська вокальна школа: етнокультурний аспект: Монографія. 2-ге вид. перероб. і доп. Київ: Українська ідея, 2001.
- 6 Архимович Л., Гордійчук М. Микола Лисенко. Життя і творчість. К.: 1992.
- 7 Архимович Л., Шреер-Ткаченко А., Шеффер Т., Каришева Т. Музыкальная культура Украины. М.: 1961.
- 8 Архимович Л., Каришева Т., Шеффер Т., Шреер-Ткаченко О. Нариси з історії української музики. К.: 1964, ч. 1,2.
- 9 Батицький М. Музична мозаїка . Музично – дидактичні ігри. – К.: “Музична Україна”. – 1990. – 80 с.
- 10 Белза І. Лятошинський Б.М. К.: 1974.
- 11 Бедакова С.В. Художньо-естетичні здобутки «Празької школи» в контексті творчих пошуків українських композиторів Галичини кінця ХІХ - першої половини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Київ, 2006. 19 с.
- 12 Белікова В. В. Історія української музики : навчальний посібник. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2011. 468 с.
- 13 Бенч-Шокало О. Г. Український хоровий спів: актуалізація звичаєвої традиції : Навч. посіб. К. : «Український світ», 2002. 440 с.
- 14 Бенч О. Фольклорні архетипи у хоровій творчості Ганни Гаврилець. Науковий вісник Національної музичної академії імені П. І. Чайковського. Київ, 2008. Вип. 75. С. 57–70.
- 15 Бермес І. Віктор Матюк : Біо-бібліографічний покажчик – Дрогобич : ДДП, 1993. - 118 с.
- 16 Богданів Ф. Харківська композиторська майстерня ВУТОРМу. Музика масам. 1928. № 7. С. 29–30.
- 17 Боднарів О. Великий Співаник Червоної Калини. Назустріч. 1937. Число 16. 15 серп. С. 3.
- 18 Боровик М. Творчість Андрія Штогаренка. - К.: 1965
- 19 Булка Ю. П. Музична культура Західної України. Історія української музики : в 6 т. – К., 1992. – Т. 4 (1917-1941).– С. 545-589.
- 20 Булат Т. П. Героїко-патріотична тема в творчості М. В. Лисенка. К. : Наукова думка, 1965. – 151 с.
- 21 Булат Т. Яків Степовий. - К.: 1980.
- 22 Бурбан М. Українські хори та диригенти. Дрогобич : Посвіт, 2007. – 672 с.
- 23 Бялик М. Л.М. Ревуцький. Риси творчості. - К.: 1973.
- 24 Варнава Р. А. Психологічний портрет композитора як джерело пізнання «образу автора» (на прикладі Бориса Лятошинського та Василя Барвінського) : дис... канд.

- мистецтвознав. : 17.00.03 / Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка. Львів. 2017. 224 с.
- 25 Василенко З. І. Фольклористична діяльність М. В. Лисенка. Київ : Наукова думка, 1972. 185 с.
  - 26 Василенко З. І. Пропагандист народної пісні. Микола Лисенко – борець за народність і реалізм у мистецтві. Київ : Наукова думка, 1965. С. 98–117.
  - 27 Вахняк Є. Про інтерпретацію хорових творів С. Людкевича. Творчість Станіслава Людкевича : збірник статей / [ред. кол.: Ю. Булка, Л. Кияновська, Я. Якуб'як]. – Львів, 1995. – С. 85–100.
  - 28 Верещагіна О.С., Холодкова Л.П. Історія української музики ХХ ст.: навч. Посібн. К.: Освіта України, 2008. – 268 с.
  - 29 Витвицький В. Василь Барвінський у тридцятиліття творчості й праці. *Музикознавчі праці. Публіцистика*. Львів, 2003. С. 52–54.
  - 30 Волох О. Образи природи у хорових мініатюрах Б. Лятошинського. Молодь і ринок. 2016. № 5 (136). С. 133–136.
  - 31 Воропай О. Звичаї нашого народу. Мюнхен : Українське видавництво, 1958. 310 с.
  - 32 Воскресна служба восьми гласів. Тропарі, кондаки, прокімени. – Львів: «Просвіта». – 1994. – 63 с.
  - 33 Герасимова-Персидская Н. Партесный концерт в истории музыкальной культуры. - М., 1983.
  - 34 Герасимова-Персидська Н. Роль церкви в музичних реформах кінця ХVІ - початку ХVІІ ст. // 3 історії української музичної культури. К., 1991. С. 3-8.
  - 35 Герасимова-Персидська Н. Специфіка національного варіанту бароко в українській музиці ХVІІ ст. // Українське бароко та європейський контекст. К., 1991. С. 211-224.
  - 36 Герасимова-Персидская Н.А. Русская музыка ХVІІ века - встреча двух эпох. М., 1995.
  - 37 Герасимова-Персидська Н. О. Псалтир в музичній культурі України ХVІ-ХVІІ ст. *Музика і Біблія: Наук. вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. Вип. 4. К., 1999. С. 83-89.
  - 38 Герасимова - Персидська Н. Хоровий концерт на Україні в 17-18 ст. К.: 1978
  - 39 Гнидь Б. Історія вокального мистецтва: підручник. Київ: НМАУ, 1997
  - 40 Гордійчук М. Леся Дичко. К.: 1978.
  - 41 Гордійчук М. Микола Леонтович. К.: 1977.
  - 42 Гордійчук М. Г.І. Майборода. К.: 1963.
  - 43 Гордійчук М. Пилип Козицький. Київ : Музична Україна, 1985. 63 с.
  - 44 Граб У. Музикологія як університетська дисципліна: Львівська музикологічна школа Адольфа Хібінського (1912–1941). Львів: Вид-во Українського Католицького Університету, 2009.
  - 45 Грабовський В. Музикознавчі дослідження та публіцистика Василя Барвінського. Барвінський В. З музично-письменницької спадщини. Дослідження, публіцистика, листи/ упоряд. Дрогобич : Коло, 2004. С. 3–9.
  - 46 Гулеско І.І. Національний хоровий стиль / Інса Іванівна Гулеско. Харків: ХДІК, 1994. – 108 с.
  - 47 Епохи історії музики в окремих викладах. Навчальний посібник. Переклад з нім. Ю. Семенов. В 2-х томах. Одеса, Будівельник, 2004.
  - 48 Євтушенко О. Музична культура України. К.: 2001.
  - 49 Загайкевич М. Музичне життя Західної України другої половини ХІХ ст. К., 1960.
  - 50 Загайкевич М. Музично-театральне життя першої половини ХІХ ст. Київ музичний. К., 1982. С. 17-28.
  - 51 Ізваріна О. Опера «Золотий обруч» Б. Лятошинського в контексті універсальї культури: зміна смислів інтерпретації. *Культурологічна думка : Щорічник наукових праць*. Київ : Інститут культурології Академії мистецтв України, 2016. № 9. С. 123–127.

- 52 Історія української музики : в 6 т. / редкол.: М. М. Гордійчук (голова) [та ін.] ; АН УРСР, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського. - Київ : Наук. думка, 1989 - 1992. Т. 4 : 1917-1941 / [авт. тому: М. В. Беляєва, Т. П. Булат, Ю. П. Булка та ін.]; редкол. тому: Л. О. Пархоменко (відп. ред.) [та ін.]. 1992. 613, [2] с.
- 53 Історія української радянської музики. - К.: Музична Україна, 1990.
- 54 Історія української дожовтневої музики / Заг. ред. та упоряд. О. Я. Шреєр-Ткаченко. - К., 1969.
- 55 Іванов В. Дмитро Бортнянський. - К.: 1980.
- 56 Карась Г. В. Платонида Щуровська - Россіневич – перша українська професійна хорова диригентка: монографія. Івано-Франківськ: Фоліант, 2022. 428 с.
- 57 Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття : [монографія]. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. 1164 с.
- 58 Кауфман Л. С.С. Гулак-Артемівський. М., 1973.
- 59 Кияновська Л. М.Скорик: творчий портрет композитора в дзеркалі епохи. Львів, 1994.
- 60 Кияновська Л. Галицька музична культура ХІХ – ХХ ст.: навч. посіб. Чернівці: Книги ХХІ, 2007.
- 61 Кияновська Л. Еволюція галицької музичної культури ХІХ–ХХ ст. Тернопіль : Астон. 2000. 339 с.
- 62 Кияновська Л. Творчість отця Йосипа Кишакевича. Львів : Поклик сумління, 1998. 94 с.
- 63 Козаренко О. Станіслав Людкевич і лінгвістична свідомість модернізму. *Вісник Львівського університету ім. Івана Франка*. Серія: Мистецтвознавство. Випуск 18. 2017. С. 284–288.
- 64 Козаренко О. Сакральна творчість українських композиторів ХХ століття в контексті національних музично-семіотичних процесів. *Українськемузикознавство*.— К., 2001.Вип. 30. С. 138-149.
- 65 Козаренко О. В. Вплив поезії Т. Шевченка на формування творчого методу М. Лисенка. Праці Музикознавчої комісії НТШ. Львів, 1996. С. 112–124.
- 66 Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. Львів, 2000.
- 67 Корній Л. Історія української музики. - Ч. 1 - Київ - Харків - Нью-Йорк, 1996. - Ч. 2 - Київ - Харків - Нью-Йорк, 1998. - Ч. 3. Київ -Харків - Нью-Йорк, 2001.
- 68 Королюк Н. Корифеї української хорової культури ХХ століття. К.: Муз. Україна, 1994.228 с.
- 69 Кузик В. В. Лев Миколайович Ревуцький. Київ ;Ніжин : Видавець Лисенко М. М. 2011. 83 с.
- 70 Культурологічні проблеми української музики (наукові дискурси пам'яті академіка І.Ф.Ляшенка) // Науковий вісник НМАУ ім.Чайковського. Вип. 16. - К., 2002.
- 71 Лащенко А. З історії київської хорової школи. Київ: Музична Україна, 2007.
- 72 Лісецький С. Євген Станкович. К., 1984.
- 73 Лісецький С. Кирило Стеценко. К.: 1974.
- 74 Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. вид. / За загальн. ред. Ярися А.В., Фендрика С.М., Черепанової С.О. – Львів: “Світ”. 1994. – 496 с.
- 75 Маскович Т. Хорові твори Ганни Гаврилець у руслі «нової сакральності» : дис... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. / Одеська національна музична академія ім. А. В. Нежданової. Одеса. 2018. 233 с. 93.
- 76 Музичне мистецтво України у ХІХ столітті. – 2 ч., книга перша. – Тернопіль, СМП “Астон”, - 2002. – 148 с.
- 77 Назар Л. Хорові твори Василя Барвінського. / упоряд. Л. Назар. Тернопіль : АСТОН, 2000. С. 3–6.

- 78 Народна скарбниця. Українські народні пісні. Упорядники Володимир і Марія Лобураки. – К.: “Музична Україна”. – 2005. – 168 с.
- 79 Немкович О. Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін: монографія Київ, 2006.
- 80 Павлишин С. Зарубежная музыка XX века. – К., 1980.
- 81 Павлишин С. Ч. Айвз.-М, 1979
- 82 Павлишин С. В.В. Сильвестров. - К.: 1988.
- 83 Павлишин С.С. Василь Барвінський. Київ : Муз. Україна, 1990. 88 с.
- 84 Павлишин С. Станіслав Людкевич. Київ : Музична Україна, 1974. 50 с.
- 85 Павлишин С. Музыка двадцятого століття. Львів: БаК, 2005. 232 с.
- 86 Православна монодія: її богословська, літургічна та естетична сутність: Наук. вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського / Упоряд. О. Ю. Шевчук. Вип. 15. К., 2001.
- 87 Паламарчук О. Микола Колесса. Київ : Музична Україна, 1989. 76 с.
- 88 Підківка О. Після довгих років забуття. (Про життя і творчість українських композиторів). – Львів. – 2003. – 261 с.
- 89 Розповіді про композиторів. Випуск І. Бах, Гендель, Вівальді, Скарлатті, Березовський, Бортнянський. – К.: “Музична Україна”. – 1994. – 80 с.
- 90 Русяєва М.В. Культурологічні аспекти проблеми трагічного у музиці // Україна на порозі третього тисячоліття: духовність і художньо-естетична культура. Аналітичні розробки, пропозиції наукових та практичних працівників / Керівники авторського колективу: А.І.Комарова, Ю.П.Богуцький, О.С.Тимошенко, М.І.Чембержі, В.Г.Чернець. –Київ, 1999. – Том 14. – С. 540 – 544.
- 91 Самохвалов В. Борис Лятошинский . К.: 1974.
- 92 Терещенко А.К. Кантата. Орасторія. Історія української музики: у 6 т. Т.2: ХІХ ст. / Т. П. Будат, М. М. Гордійчук, С. . Грица, М. Р. Загайкевич та ін. 2009. С. 218–243.
- 93 Українська музична література від найдавніших часів до початку ХІХ століття. Частина перша. – Тернопіль: СМП “Астон”. – 2000. – 183 с.
- 94 Українська музична література. Музичне мистецтво України у ХІХ столітті. Частина друга. Книга перша. – Тернопіль: СМП “Астон”. – 2002. – 148 с.
- 95 Українські народні пісні. Підбрала і впорядкувала Преварська М.І. – К.: “Велес”. – 2006. – 168 с.
- 96 Українська та світова музична культура: сучасний погляд // Науковий вісник НМАУ ім. Чайковського. Вип. 43. Кн. 1, 2. - К., 2005. |
- 97 Українське музикознавство. - Вип. 27.- К., 1990.
- 98 Цалай-Якименко О. Духовні співи давньої України. К.: 2000.
- 99 Черкашина М. Опера 20 століття. Нариси. К.: 1981.
- 100 Черкашина М. Историческая опера эпохи романтизма. К., 1986.
- 101 Шамаєва К.І. Музична освіта в Україні у першій половині ХІХ ст. К., 1996.
- 102 Штундер З. Станіслав Людкевич. Життя і творчість. Т. 1 (1879–1939). Львів : ПП «БІНАР», 2005. 635 с.
- 103 Ященко Л. Григорій Гурійович Верьовка: Нарис про життя і творчість. Київ: Видавництво Академії наук Української РСР, 1963. 62 с.
- 104 Шресер-Ткаченко О.Я. Григорій Сковорода - музикант. К., 1972.
- 105 Яворський Е. Віталій Губаренко. К.: 1972.

Інформаційні ресурси

1. Marko R. Stech: «Очима культури» № 79 about the tradition of ancient Ukrainian choral church music. <https://www.youtube.com/watch?v=oLbzd6ay3Dc>.
2. <http://kharkiv-nspu.org.ua/archives/2986>

3. <http://kharkiv-nspu.org.ua/archives/2993>
4. <http://kharkiv-nspu.org.ua/archives/3026>
5. [Знаменний спів — Вікіпедія \(wikipedia.org\)](#)
6. [Партесний концерт — Вікіпедія \(wikipedia.org\)](#)
7. [Хоровий концерт — Вікіпедія \(wikipedia.org\)](#)
8. <https://www.youtube.com/watch?v=oLbzD6ay3Dc>
9. <https://www.youtube.com/watch?v=oLbzD6ay3Dc>
10. <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/02/xorove-mystectvo-urayiny-ta-jogo-podvyzhnyky-2017.pdf>
11. http://www.rusnauka.com/25_DN_2008/MusicaAndLife/29238.doc.htm
12. [Історичний розвиток вокально-хорового мистецтва України \(rusnauka.com\)](#)

Любов Серганюк- професор кафедри методики
музичного виховання та диригування